

EZBER BOZALIM: SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞI

Aydınlık Gazetesi, 7 Temmuz 2015

Yıldırım Koç

Başka ülkelerde de böyle mi bilmiyorum; ancak Türkiye’de efsane geleneği çok güçlü.

Efsanelerden biri de, “sınıf ve kitle sendikacılığı.” Geçenlerde yeni kurulan bir sendikanın tüzüğünde de örgütün sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışıyla hareket edeceği yazılmış.

“Sınıf ve kitle sendikacılığı” evrensel ve tüm zamanlar için geçerli, işçilerin çıkarlarının gerçekten korunduğu bir sendikacılık anlayışı mı?

Genellikle böyle zannediliyor.

Bu kavramın Türkiye’ye nasıl ithal edildiğini bilerseniz, daha ihtiyatlı olursunuz.

TKP’NİN İTHAL ETTİĞİ KAVRAM

Bu kavram Türkiye’ye 1975 yılı Ekim ayında Fransa’dan ithal edildi. İthalatçılar ise, DİSK’in 1975 Mayıs’ındaki 5. Genel Kurulu’nda yönetime gelen TKP’li kadrolar ve onların DİSK’e yerleştiği TKP’li uzmanlardı.

İşin komik yanı, ithalatın yapıldığı Fransa’da bu kavram çoktan bırakıldı. Hatta bir zamanlar bu kavramı kullananlar, 1980’li yılların ortalarında “çağdaş sendikacılık” kavramına geçmişlerdi. Bazı ithalatçılar o yıllarda bu kavramı Türkiye’ye getirmeye çalıştı; ancak tutmadı.

“Sınıf ve kitle sendikacılığı” kavramı ise, okuma ve öğrenme özüllü bir toplumda hâlâ tekrarlanıyor.

TKP’li İbrahim Güzelce’nin DİSK’in 5. Genel Kurulu’nda DİSK Genel Sekreterliği görevine seçilmesinin hemen ardından, DİSK’te çeşitli görevlere atamalar yapıldı. En önemli atama, Aydın Meriç’ti. Aydın Meriç, bu tarihlerde Türkiye Komünist Partisi’nin Türkiye’de en üst düzeydeki yetkilisiydi.

Hüsnü Dilli, Erhan Gömüç, Nejat Firuz Kuhi, Gün Bulut, Zülfü Dicleli, Sıtkı Coşkun ve Zülal Kılıç da uzman olarak göreve başladı. Hüsnü Dilli ve Nejat Firuz Kuhi, Fransa’da Komünist Partisi’nin kontrolündeki CGT’den gelmişti.

DİSK’İN KARARI OLMADAN TEDAVÜLE SOKULDU.

DİSK Dergisi’nin 16. sayısı, 1975 yılı Ekim ayında yayımlandı. Dergideki önemli yazılardan biri, “Devrimci Sendikacılık; Sınıf ve Kitle Sendikacılığı” idi. Yazıda bu ithal kavram tanıtılıyordu:

“Kitle Sendikası: Kuruluş amacı, varlık nedeni her sendikada olduğu gibi, ortak çıkarları (ortak ideolojik görüşleri değil) etrafında en geniş işçi kitlelerini örgütlemektir. Gerçek her işçi sendikası için ortak çıkarlar sınıf mücadelesi gerçeklerine dayanır. (...)

“Devrimci sendikacılığın ana niteliklerinden biri olan kitle sendikacılığının mücadeleciliği de kitle eyleminin gelişmesi temeline dayalı ekonomik ve toplumsal istekler doğrultusundaki politikasıdır...

“Sınıf Sendikası: Sınıf mücadelesi temeli üzerine örgütlenmiş bir sendika elbette acil istekler doğrultusundaki ekonomik mücadeleyle yetinmez. Çünkü emekçilerin ekonomik mücadeleleri ile politik mücadeleleri arasında kopmaz bir bağ vardır. Emekçilerin tüm güçlükleri, ücretli emeğin sömürsüne dayanan kapitalist toplumdan kaynaklanmaktadır. Bu yüzden işçi sınıfı kapitalist toplum koşullarının köklü değişiminden yanadır.

“Devrimci sendikanın sınıf niteliğini, kapitalist toplum düzeni ile sınıf mücadelesi karşısındaki görüşü ve tutumu belirler.

“Sınıf sendikası, emek ve sermaye işbirliği safatasını ortaya atan ve özünde kapitalizmin kendi içinde ‘düzeltilebileceğini’ savunan uzlaşmacı ve teslimiyetçi sendikacılıkla mücadele eder.

“Sınıf sendikacılığı kısaca şöyle tanımlanabilir: Sınıf sendikası, işçi sınıfının burjuvaziyle olan çatışmasını sadece işyeri sınırları içinde tutmakla kalmaz. Bu çatışmanın toplum yaşamının tüm kesimlerine yansıdığı gerçeğinden çıkarak, işkolu, işkolları, ekonomik sektörler ve politik, ideolojik yöneliş ve genel ülke ve dünya sorunlarından ayırmaz.”